

Федорченко Анжеліка Олегівна,
студентка юридичного факультету
Науковий керівник – викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Шумейко Олександр Михайлович
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОЦІНКА СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ

Професійна компетентність юриста, це не лише здобуті навички у процесі навчання, але й особисте ставлення до обраної професії, усвідомлення відповідальності, справедливості, а також психологічні якості. Високий рівень розвитку професійної компетентності характеризує прояв творчості та індивідуальності, що супроводжується інтелектуально-творчою ініціативою, рефлексивністю, почуттям новизни, прагненням до поглиблення своїх знань, самовираженням особистості в професії та актуалізацією творчих можливостей індивіда.

Компоненти професіоналізму юридичної діяльності працівника:

– фахова підготовленість (готовність кваліфіковано здійснювати юридичну працю, володіння технологією стимулювання себе до досягнення вершин професійної юридичної діяльності, вміння враховувати правові чинники зовнішнього середовища);

– соціально-психологічна підготовленість (комунікативна компетентність у спілкуванні зі співробітниками і представниками різних соціальних груп);

– особистісна придатність до юридичної діяльності (широта і глибина знань, умінь і навичок, спеціальних здібностей, що підвищують ступінь готовності здійснювати юридичну діяльність, самовиховання, самоосвіта й освіта як умови досягнення вершин професіоналізму);

– психологічна і професійна зрілість юриста (сформованість професійних знань, умінь і навичок, ціннісне ставлення до виконання завдань, спрямованих на досягнення загальної цілі, наявність спеціальних здібностей тощо).

За С.Л. Вишневською можна виокремити також вольові якості фахівця:

- здатність брати на себе відповідальність в складних ситуаціях та ситуаціях когнітивного дисонансу;

- здатність об'єктивно оцінювати свої досягнення, сили та можливості;

- здатність до подолання труднощів, наполегливість тощо.

Не менш важливими є емоційні особливості спеціаліста:

- врівноваженість та стресостійкість в конфліктних ситуаціях;
- емоційна стійкість у випадку прийняття відповідних рішень [1, с. 15].

А також психомоторні якості:

- здатність до миттєвого реагування в умовах дефіциту часу;
- здатність до миттєвої реакції на раптовий зоровий та слуховий подразник (високий рівень психомоторної реактивності) [1, с. 15-16].

На мою думку, слід звернути увагу на комунікативну компетентність, яка відіграє важливу роль у діяльності юристів (вона відноситься до особистісних якостей). Це певний рівень освіченості та вихованості фахівця, який полягає у:

1) необхідності опанування певної системи юридичних знань, умінь і навичок;

2) певному досвіді поведінки в різних конфліктних ситуаціях, який включає високий рівень професійно-правового мислення та діяльності. Взагалі комунікативну компетентність вчені визначають як конгломерат знань мовних і немовних умінь та навичок спілкування, що людина набуває у ході природної соціалізації навчання і виховання.

Структура комунікативної компетентності юриста:

- мотиваційно-ціннісний компонент: мотиви вибору професії юриста; інтерес до обраної професії; комунікативні установки; професійні орієнтації юриста, які визначають спрямованість його спілкування;

- поведінковий компонент: уміння кодувати-декодувати вербальні і невербальні повідомлення; уміння адаптуватися в професійних ситуаціях взаємодії; уміння справляти враження; уміння впливати на аудиторію; вміння вибору способів взаємодії з іншими учасниками правовідносин;

- когнітивний компонент: знання рідної та, як мінімум, однієї іноземної мови; знання психологічних особливостей спілкування; знання правил офіційної субординації; знання засобів впливу на аудиторію; знання способів встановлення психологічного контакту; соціокультурні знання реалій країни, мова якої вивчається [2].

В ході міжособистісних комунікацій використовують різні інструменти:

а) мова і в цілому використовувані знакові системи, понятійний апарат, які повинні бути якщо не загальними, то, щонайменше, які сприймалися всіма учасниками взаємодії. На основі і в рамках спільної мови здійснюються вибір цілей, усвідомлення інтересів і формування позицій учасників взаємодії, тобто самого юриста-професіонала і його партнерів;

б) стратегія, тактика і манера поведінки юриста в процесі взаємодії, включаючи співвідношення переконання, навіювання, відбір і дозування аргументів;

в) визначення системи і меж поступок у процесі взаємодії, прийнятних результатів взаємодії, як для юриста, так і для його партнерів;

г) вибір відповідних умов взаємодії, включаючи місце, час, наявність

сторонніх осіб і т.ін. [2].

Висновки: професійна компетентність юриста це складна система, що складається з багатьох компонентів, до яких відноситься: як фахова обізнаність, так і особистісні людські якості. Одну з важливих категорій відіграють комунікативність та мислення, що дають змогу взаємодіяти та в деякій мірі впливати на співрозмовника.

1. Комунікативна компетентність як одна з умов академічної мобільності студентів - майбутніх юристів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konferenzia.ukrainianforum.net/t20-topic>

2. Професійні комунікації юриста [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/51044/pravo/profesiyni_komunikatsiyi_yurista

Frolov Veniamin
student of Law Faculty

Science supervisor – **Shubenok T.I**
lecturer of the Social and Humanitarian
Studies Department

*(the Dnipropetrovsk State
University of Internal Affairs)*

LAW EDUCATION IN UKRAINE IN COMPARISON WITH EUROPE AND USA

The topic of foreign experience in shaping legal education, requirements and criteria that put to European or American lawyers is very relevant today.

Legal education in our country is the key to the current social-economic situation, when people fight for their statehood. The construction of a law-governed state, the reform of the political and judicial system constantly require the development of legal education and the functioning of highly qualified lawyers of world-class, which we lack so much, unfortunately.

The problem of the crisis in legal education in Ukraine was studied by many talented scholars and lawyers, including Ivan Gorodsky, Coordinator of the Association of the Advancement of Legal Education Commission, Director of the Center of the Rule of Law of the Ukrainian Catholic University, Andriy Boyko (until 2015, Dean of the Faculty of Law of Lviv National University, now a member of the High Council of Justice), and the Dean of the Law Faculty of the Kiev University Ivan Gritsenko. They insist on the fact that the status of legal education and the qualifications of Ukrainian lawyers are very low today. And the outcome of this difficult situation, scientists see only in the borrowing of European standards and requirements of legal education.